

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ เพื่อศึกษาถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านกฎหมาย ปัจจัยทางด้านตลาด ปัจจัยทางด้านองค์กร และปัจจัยทางด้านแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้จัดการสิ่งแวดล้อมหรือผู้บริหารระดับสูงของบริษัทขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 377 บริษัท มีแบบสอบถามที่ถูกจัดส่งถึงมือผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนทั้งสิ้น 359 บริษัท และมีแบบสอบถามที่ตอบกลับและสามารถนำมาวิเคราะห์มีจำนวน 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 30.08

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์อัตราร้อยละ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมกับปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ดังกล่าว ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางด้านกฎหมาย ปัจจัยทางด้านตลาด ปัจจัยทางด้านองค์กร และปัจจัยทางด้านแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท ทำการคำนวณค่าความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation Coefficient ได้ผลการวิจัยนำเสนอด้วยตารางประกอบการบรรยาย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลการจัดส่งและการได้รับคืนแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการจัดส่งการได้รับคืนแบบสอบถามและอัตราการตอบกลับ

การจัดส่งและการได้รับคืนแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ประชากร	411	100.00
หัก สัมภาษณ์เชิงลึก	4	0.97
หัก แบบสอบถามชุดทดสอบ	30	7.30
แบบสอบถามที่ถูกจัดส่งไปรษณีย์	377	100.00
หัก แบบสอบถามที่ตีกลับ	18	4.77
แบบสอบถามที่จัดส่งถึงผู้ให้สัมภาษณ์	359	100.00
แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ		
ภายในสัปดาห์ที่ 2	30	8.36
ภายในสัปดาห์ที่ 4	33	9.19
ภายในสัปดาห์ที่ 8	17	4.74
ภายในสัปดาห์ที่ 9	20	5.57
ภายในสัปดาห์ที่ 12	12	3.34
รวม	112	31.20
หัก แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์	4	1.11
แบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ประมวลผล	108	30.08
อัตราการตอบกลับ	112	31.20
อัตราการตอบกลับที่สมบูรณ์	108	30.08

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ามีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 411 บริษัท ผู้วิจัยได้เลือกโดยการสุ่มจำนวน 4 บริษัทเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยได้สุ่มเลือกตัวอย่างอีกจำนวน 30 ชุด เพื่อทำการทดสอบแบบสอบถามและได้นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แบบแล้วผู้วิจัยจึงได้ทำการสุ่มเพื่อจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้จัดการสิ่งแวดล้อมหรือผู้บริหารระดับสูงของบริษัทผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 377 บริษัท มีแบบสอบถามที่ถูกตีกลับเนื่องจากที่อยู่ไม่ชัดเจนหรือไม่มีชื่อผู้รับจำนวน 18 ชุด จึงทำให้เหลือแบบสอบถามที่จัดส่งถึงผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 359 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 112 ชุด โดยคิดเป็นร้อยละ 31.20 และเมื่อทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกจำนวน 4 ชุดจึงทำให้เหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้งานได้เป็นจำนวน 108 ชุด และโดยคิดเป็นร้อยละ 30.08

4.2 ความลำเอียงจากการไม่ได้รับการตอบกลับ (Non-response Bias)

ตารางที่ 4.2 วิเคราะห์ความลำเอียงจากการไม่ได้รับการตอบกลับ (Non-response Bias)

	ระยะเวลาที่ตอบ		Total	Chi-Square Tests	Value	df	Asymp. Sig. 2-sided
	1 st wave	2 nd wave					
อายุของกิจการ (ปี)							
<5	2	1	3	Pearson Chi-Square	1.79	5.00	0.88
5 – 10	6	4	10	Likelihood Ratio	1.80	5.00	0.88
11 – 15	5	8	13	Linear-by-Linear	0.65	1.00	0.42
16 – 20	2	3	5	N of Valid Cases	61.00		
21 – 30	5	6	11				
>30	8	11	19				
รวม	28	33	61				
จำนวนพนักงาน (คน)							
≤50	0	3	3				
51 – 100	3	7	10	Pearson Chi-Square	8.94	7.00	0.26
101 – 200	8	5	13	Likelihood Ratio	10.95	7.00	0.14
201 - 500	9	8	17	Linear-by-Linear	0.46	1.00	0.50
501 - 1,000	3	1	4	N of Valid Cases	62.00		
1,001 - 1,500	2	4	6				
1,501 - 2,000	0	2	2				
>2,000	4	3	7				
รวม	29	33	62				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) วิเคราะห์ความลำเอียงจากการไม่ได้รับการตอบกลับ (Non-response Bias)

	ระยะเวลาที่ตอบ		Total	Chi-Square Tests	Value	df	Asymp.
	1 st wave	2 nd wave					Sig.
							2-sided
จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)							
≤10	3	7	10	Pearson Chi-Square	13.67	7.00	0.06
11 – 100	14	8	22	Likelihood Ratio	16.21	7.00	0.02
101 – 200	3	1	4	Linear-by-Linear	1.40	1.00	0.24
201 - 300	1	1	2	N of Valid Cases	58.00		
301 - 500	1	0	1				
501 - 1,000	1	7	8				
1,001 - 1,500	0	4	4				
>1,500	4	3	7				
รวม	27	31	58				
ยอดขายปี 2545(ล้านบาท)							
<400	12	15	27	Pearson Chi-Square	0.56	4.00	0.97
401 – 800	5	5	10	Likelihood Ratio	0.57	4.00	0.97
801 – 1,200	1	2	3	Linear-by-Linear	0.13	1.00	0.72
1,201 - 1,600	2	4	6	N of Valid Cases	53.00		
>1,600	3	4	7				
รวม	23	30	53				
บริษัทผู้ลงทุน							
บริษัทคนไทย	15	19	34	Pearson Chi-Square	0.16	2.00	0.92
บริษัทต่างชาติ	6	6	12	Likelihood Ratio	0.16	2.00	0.92
บริษัทร่วมทุน	6	8	14	Linear-by-Linear	0.00	1.00	1.00
รวม	27	33	60	N of Valid Cases	60.00		

ในการวิจัยที่ใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์นั้น มักจะได้รับการวิจารณ์ถึงความลำเอียงจากการไม่ได้รับการตอบกลับ (Non-response Bias) กล่าวคือถ้าผู้ที่ตอบกลับมีลักษณะที่แตกต่างไปจากผู้ที่ไม่ตอบกลับโดยสิ้นเชิง ก็จะทำให้ไม่สามารถใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจไปทำการสรุปผลอ้างอิงถึงประชากรในงานวิจัยนั้นๆ

ดังนั้นเพื่อเป็นการตรวจสอบถึงความลำเอียงดังกล่าว Armstrong และ Overton (1977) อ้างถึงใน ภูเขา ศุภจักร (2544: 38-39) ได้แนะนำถึงวิธีการตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับในช่วงแรก (1st wave) และข้อมูลที่ได้รับในช่วงที่สอง (2nd wave) ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีแนวคิดที่ว่าผู้ที่ตอบกลับในช่วงหลังจะเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ที่ไม่ได้ตอบกลับ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ตัวแปรสำคัญที่บอกถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ อายุของกิจการ จำนวนพนักงาน จำนวนเงินลงทุน มูลค่ายอดขาย บริษัทผู้ลงทุน

สำหรับข้อมูลที่ได้รับในช่วงแรก (1st wave) ได้แก่แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับภายในสองสัปดาห์หลังจากที่จัดส่งแบบสอบถาม ส่วนข้อมูลที่ได้รับในช่วงที่สอง (2nd wave) ได้แก่แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับภายในสองสัปดาห์หลังจากข้อมูลที่ได้รับในช่วงแรก (1st wave)

จากตารางที่ 4.2 แสดงการทดสอบความแตกต่างถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างระหว่างผู้ที่ตอบกลับในช่วงแรก (1st wave) และผู้ที่ตอบกลับในช่วงที่สอง (2nd wave) โดยสถิติที่ใช้ทดสอบได้แก่ Chi-square ผลปรากฏว่า อายุของกิจการได้ค่า Sig เท่ากับ 0.88 จำนวนพนักงานได้ค่า Sig เท่ากับ 0.26 จำนวนเงินลงทุนได้ค่า Sig เท่ากับ 0.06 มูลค่ายอดขายได้ค่า Sig เท่ากับ 0.97 และ บริษัทผู้ลงทุนได้ค่า Sig เท่ากับ 0.92 เมื่อพิจารณาค่า Sig ทั้งหมดแล้วปรากฏว่ามีค่าสูงกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างของมูลทั้งสองกลุ่ม ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้ที่ตอบกลับและผู้ที่ไม่ได้ตอบกลับและความลำเอียงจากการไม่ได้รับการตอบกลับ (Non-response Bias) ไม่มีผลกระทบต่องานวิจัยในขั้นนี้

4.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุของกิจการ จำนวนพนักงาน และจำนวนเงินลงทุน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
อายุของกิจการ (ปี)		
<5	4	3.77
5 – 10	26	24.53
11 – 15	22	20.75
16 – 20	12	11.32
21 - 30	17	16.04
>30	25	23.58
รวม	106	100.00
จำนวนพนักงาน (คน)		
≤50	4	3.77
51 – 100	21	19.81
101 – 200	20	18.87
201 - 500	33	31.13
501 - 1,000	6	5.66
1,001 - 1,500	11	10.38
1,501 - 2,000	2	1.89
>2,000	9	8.49
รวม	106	100.00
จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)		
≤10	15	14.71
11 – 100	45	44.12
101 – 200	7	6.86
201 - 500	8	7.84
501 - 1,000	10	9.80
1,001 - 1,500	6	5.88
>1,500	11	10.78
รวม	102	100.00

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม มูลค่ายอดขายในปี 2545
ประเภทอุตสาหกรรม บริษัทผู้ลงทุน ตลาดที่จัดจำหน่าย ประเทศที่ส่งสินค้าไปจัดจำหน่าย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
มูลค่ายอดขายในปี 2545 (ล้านบาท)		
<400	48	50.53
401 – 800	19	20.00
801 – 1,200	4	4.21
1,201 – 1,600	10	10.53
>1,600	14	14.74
รวม	95	100.00
ประเภทอุตสาหกรรม		
ผู้ผลิตชิ้นส่วน OEM	77	72.6
ผู้ผลิตชิ้นส่วน REM	25	23.6
ประกอบรถยนต์	17	16
อื่นๆ	15	14.4
รวม	134	126.4
บริษัทผู้ลงทุน		
บริษัทคนไทย	52	49.52
บริษัทต่างชาติ	21	20.00
บริษัทร่วมทุนกับต่างชาติ	32	30.48
รวม	105	100.00
ตลาดที่จัดจำหน่าย		
ในประเทศอย่างเดียว	37	34.58
ส่งออกอย่างเดียว	-	-
จำหน่ายในประเทศและส่งออก	70	65.42
รวม	107	100.00
ประเทศที่ส่งสินค้าไปจัดจำหน่าย		
ญี่ปุ่น	13	39.39
สหรัฐอเมริกา	9	27.27
ประเทศในยุโรป	6	18.18
ประเทศในเอเชีย	5	15.15
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4.3 และ ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่อายุของกิจการ จำนวนพนักงาน จำนวนเงินลงทุน มูลค่ายอดขายในปี 2545 ประเภทอุตสาหกรรม บริษัทผู้ลงทุน ตลาดที่จัดจำหน่าย ปรากฏผลดังนี้

อายุของกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งมีอายุ 5-15 ปี (45.28%) กิจการที่มีอายุอยู่ในช่วง 16 – 20 ปี และมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี มีจำนวนพอๆ กัน (11.32% และ 16.04%) ส่วนกิจการที่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี นั้นมีจำนวนน้อยมาก (3.77%)

จำนวนพนักงาน เกินกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ทั้งนี้เพราะมีจำนวนพนักงานมากกว่า 200 คนขึ้นไป (57.55%) ที่เหลือเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางซึ่งมีจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 51-200 คน (38.68%) สำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กมีจำนวนน้อยมาก(3.77%)

จำนวนเงินลงทุน เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินลงทุนระหว่าง 11-100 ล้านบาท (44.12%) ซึ่งมีพอๆ กับผู้ประกอบการซึ่งมีเงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป (41.16%) สำหรับผู้ประกอบการที่มีเงินลงทุนน้อยกว่า 11 ล้านบาทมีไม่มากนัก (14.71%)

มูลค่ายอดขายในปี 2545 กลุ่มตัวอย่างจำนวนครึ่งหนึ่งมียอดขายน้อยกว่า 400 ล้านบาทต่อปี(50.53%) ตามมาด้วยบริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 400-800 ล้านบาท (20.00%)

ประเภทอุตสาหกรรม เกือบสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน OEM(72.6%) รองลงมาได้แก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน REM (23.6%) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการยนต์นั้นมีจำนวนน้อย (16%)

บริษัทผู้ลงทุน ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทคนไทย (49.52%) และอีกครึ่งหนึ่งเป็นบริษัทต่างชาติหรือเป็นบริษัทที่ร่วมทุนกับต่างชาติ (50.48%)

ตลาดที่จัดจำหน่าย กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ(65.42%) โดยมีตลาดหลักในการส่งออกอยู่ที่ประเทศ ญี่ปุ่น (39.39%) สหรัฐอเมริกา (27.27%) และประเทศในยุโรป (18.18%)

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อม (n=105)

ปัญหาสิ่งแวดล้อม	ความถี่	ร้อยละ
น้ำเสีย	68	64.76
กลิ่นรบกวน	55	52.38
เสียงดัง	53	50.48
กากของเสียอันตราย	48	45.71
มลภาวะทางอากาศ	24	22.86
อื่นๆ	6	5.71

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเกือบทุกด้าน โดยปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่เรื่องน้ำเสีย(64.76%) ตามมาด้วยปัญหาทางด้านกลิ่นรบกวน(52.38%) เสียงดัง(50.48%) กากของเสียอันตราย(45.71%) ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ มลภาวะทางอากาศ (22.86%)

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=107)

กิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม	ความถี่	ร้อยละ
นโยบายและเป้าหมายสิ่งแวดล้อม		
มีการเขียนนโยบายสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษร	67	62.62
มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	60	56.07
แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม		
มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อป้องกันมลพิษ	62	57.94
มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อลดปริมาณขยะ	61	57.01
มีการวางแผนอย่างชัดเจนเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้	60	56.07
ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อม		
มีผู้จัดการที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ	65	60.75
ผู้บริหารประชุมเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ	65	60.75
การมีส่วนร่วมของพนักงาน		
รับฟังความคิดเห็นจากพนักงานเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน	81	75.70
อบรมพนักงานเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน	74	69.16
การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม		
มีการจัดทำตรวจสอบภายในทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง	60	56.07
มีการจัดทำตรวจสอบจากบุคคลภายนอกทางด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ	58	54.21
การจัดทำรายงานและเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม		
บริษัทติดตามดัชนีด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ	49	45.79
มีการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม	49	45.79
มีการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม	38	35.51
ตีประกาศข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่พนักงานทุกคนได้เห็น	39	36.45
เตรียมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	22	20.56
เทคโนโลยีสะอาดและการวิจัยและพัฒนา		
มีการนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้	32	29.91
มีการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์	23	21.50
มีการวิจัยและพัฒนา	10	9.35
กิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
จัดทำกิจกรรม 5R	65	60.75
อื่นๆ	13	12.15

จากตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่กลุ่มตัวอย่างดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

นโยบายและเป้าหมายสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งหนึ่งมีการเขียนนโยบายสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษร (62.62%) และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน (56.07%)

แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เฉพาะเจาะจง ได้แก่ มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อป้องกันมลพิษ(57.94%) มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อลดปริมาณขยะ(57.01%) มีการวางแผนอย่างชัดเจนเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้(56.07%)

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้จัดการที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ (60.75%) และนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีการดำเนินงานในระดับบริหาร คือ ผู้บริหารประชุมเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ (60.75%)

การมีส่วนร่วมของพนักงาน

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของพนักงานเป็นอย่างมากจะเห็นได้การที่กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมากจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม(75.70%) และนอกจากนี้ยังจัดอบรมพนักงานเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน (69.16%)

การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณครึ่งหนึ่งมีการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ ทั้งที่จัดทำโดยเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอง คือการจัดทำการตรวจสอบภายในทางด้านสิ่งแวดล้อม (56.07%)และมีการจัดทำการตรวจจากบุคคลภายนอก(54.21%)

การจัดทำรายงานและเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม (45.79%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่มากนักที่จัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม(35.51%) สำหรับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมยังมีค่อนข้างน้อย โดยกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเท่านั้นที่ติดประกาศข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่พนักงานทุกคนได้เห็น(36.45%) และเตรียมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ (20.56%)

เทคโนโลยีสะอาดและการวิจัยและพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างยังมีการนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในระดับที่ไม่มากนัก (29.91%) และ ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์เท่าที่ควร(21.50%) ส่วนการวิจัยและพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อมยังมีน้อยมาก (9.35%)

กิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการจัดทำกิจกรรม 5R ซึ่งได้แก่ Recycle, Refill, Reuse, Reduce and Repair (60.75%) และนอกจากนี้ยังได้จัดทำกิจกรรมอื่นๆ (12.15%) อีกด้วย

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ที่จะทำในอนาคต (n=92)

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่จะทำในอนาคต	ความถี่	ร้อยละ
การนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้	42	45.65
การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์	39	42.39
การจัดทำกิจกรรม 5R	34	36.96
จัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม	31	33.70
การวิจัยและพัฒนา	30	32.61
การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม	21	22.83
อื่นๆ	4	4.35

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความชัดเจนในเรื่องกิจกรรมที่จะทำในอนาคตมากนัก โดยมีกลุ่มตัวอย่างไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่ตั้งใจทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ การนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ (45.65%) และการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (42.39%) การจัดทำกิจกรรม 5R (36.96%) จัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม (33.70%) การวิจัยและพัฒนา (32.61%) และกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าจะทำน้อยที่สุดได้แก่ การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม (22.83%)

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมาตรฐานที่ได้รับการรับรอง (n=100)

มาตรฐานที่ได้รับการรับรอง	ความถี่	ร้อยละ
มาตรฐาน QS 9000	49	49.00
มาตรฐาน ISO 14001	47	47.00
มาตรฐาน ISO 9001	42	42.00
มาตรฐาน ISO 9002	35	35.00
มาตรฐาน สมอ.	10	10.00
อื่นๆ	13	13.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านคุณภาพเป็นอย่างมาก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน QS9000 (49.00%) ซึ่งเป็นมาตรฐานทางด้านคุณภาพโดยเฉพาะของอุตสาหกรรมยานยนต์ และนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้รับการรับรองมาตรฐานสากลทางด้านคุณภาพคือ มาตรฐาน ISO9001(42.00%) มาตรฐาน ISO 9002(35.00%)

สำหรับมาตรฐานสากลด้านสิ่งแวดล้อมก็ได้รับความสนใจจากกลุ่มตัวอย่างพอสมควร กล่าวคือมีกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งเช่นกันที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 (47.00%)

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001 (n=47)

ระยะเวลาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001 (ปี)	ความถี่	ร้อยละ
< 1	16	34.00
1 - 2	19	40.00
3 - 4	9	20.00
5 >	1	2.00
ไม่ทราบ/จำไม่ได้	2	4.00

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาเป็นระยะเวลา 1-2 ปี (40.00%) และน้อยกว่า 1 ปี (34.00%)

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=104)

อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อม	ความถี่	ร้อยละ
ข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน	64	61.54
ความร่วมมือและการประสานงานภายในองค์กร	54	51.92
พนักงานขาดความรู้ความสามารถด้านสิ่งแวดล้อม	52	50.00
ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการจัดการสิ่งแวดล้อม	39	37.50
ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม	39	37.50
ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	31	29.81
ข้อจำกัดอื่นๆ	4	3.85

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการสิ่งแวดล้อมได้แก่ ข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน (61.54%) ความร่วมมือและการประสานงานภายในองค์กร(51.92%)พนักงานขาดความรู้ความสามารถด้านสิ่งแวดล้อม(50.00%) ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการจัดการสิ่งแวดล้อม(37.50%) ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม(37.50%) ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร(29.81%) และอุปสรรคอื่นๆ (3.85%)

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=104)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อม	ความถี่	ร้อยละ
พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากขึ้น	75	72.12
เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน	67	64.42
เป็นที่ยอมรับของสังคม	67	64.42
ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานน้อยลง	66	63.46
คุณภาพการผลิตดีขึ้น	53	50.96
ช่วยลดต้นทุนในการดำเนินงาน	51	49.04
เป็นที่น่าเชื่อถือของสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ให้โครงการ	16	15.38
เพิ่มความเชื่อมั่นสำหรับผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	9	8.65
ประโยชน์อื่นๆ	2	1.92

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมได้แก่ พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากขึ้น(72.12%) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน(64.42%) เป็นที่ยอมรับของสังคม(64.42%) ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานน้อยลง(63.46%) คุณภาพการผลิตดีขึ้น (50.96%) ช่วยลดต้นทุนในการดำเนินงาน(49.04%)

สำหรับเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเกิดประโยชน์น้อยได้แก่ เป็นที่น่าเชื่อถือของสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ให้โครงการ (15.38%) เพิ่มความเชื่อมั่นสำหรับผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์(8.65%)

4.5 ความแตกต่างระหว่างบริษัทที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานISO14001 และได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบริษัทระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานISO14001 และได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001		ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
อายุของกิจการ (ปี)				
<5	3	5.36	1	2.17
5 – 10	15	26.79	10	21.74
11 – 15	8	14.29	12	26.09
16 – 20	8	14.29	3	6.52
21 - 30	10	17.86	7	15.22
>30	12	21.43	13	28.26
รวม	56	100.00	46	100.00
จำนวนพนักงาน (คน)				
<50	2	3.64	0	0
51 – 100	13	23.64	7	14.89
101 – 200	16	29.09	4	8.51
201 - 500	17	30.91	16	34.04
501 - 1,000	4	7.27	2	4.26
1,001 - 1,500	1	1.82	9	19.15
1,501 - 2,000	1	1.82	1	2.13
>2,000	1	1.82	8	17.02
รวม	55	100.00	47	100

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบริษัทระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานISO14001 และได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานISO14001		ได้รับการรับรองมาตรฐานISO14001	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)				
≤10	9	16.67	4	9.09
11 – 100	29	53.70	14	31.82
101 – 200	3	5.56	4	9.09
201 - 300	2	3.70	0	0
301 - 500	2	3.70	4	9.09
501 - 1,000	6	11.11	4	9.09
1,001 - 1,500	2	3.70	4	9.09
>1,500	1	1.85	10	22.73
รวม	54	100.00	44	100
มูลค่ายอดขายในปี 2545 (ล้านบาท)				
<400	32	64.0%	13	31.71%
401 – 800	11	22.00%	7	17.07%
801 – 1,200	2	4.00%	2	4.88%
1,201 – 1,600	4	8.00%	6	14.63%
>1,600	1	2.00%	13	31.71%
รวม	50	100.0%	41	100.0%
ประเภทอุตสาหกรรม				
ผู้ผลิตชิ้นส่วน OEM	38	80.85	39	70.91
ผู้ผลิตชิ้นส่วน REM	8	17.02	15	27.27
ประกอบรถยนต์	9	19.15	7	12.73
อื่นๆ	2	4.26	3	5.45
รวม	47		55	
บริษัทผู้ลงทุน				
บริษัทคนไทย	37	66.07%	12	26.67%
บริษัทต่างชาติ	6	10.71%	15	33.33%
บริษัทร่วมทุนกับต่างชาติ	13	23.21%	18	40.00%
รวม	56	100.0%	45	100.0%

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 จะมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า มีจำนวนเงินลงทุนน้อยกว่า มีมูลค่ายอดขายน้อยกว่า และส่วนใหญ่เป็นบริษัทคนไทย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 จะมีจำนวนพนักงานมากกว่า มีจำนวนเงินลงทุนมากกว่า มีมูลค่ายอดขายมากกว่า และโดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทต่างชาติหรือบริษัทที่ร่วมทุนกับต่างชาติ สำหรับอายุของกิจการและประเภทอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกันบ้างแต่ไม่มากนัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

อายุของกิจการ พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 5 - 15 ปี (41.08% และ 47.83%) สำหรับกิจการที่มีอายุอยู่ในช่วง 16 - 30 ปี จะเป็นบริษัทที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มากกว่าบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 (32.15% และ 21.74%) ส่วนกิจการที่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี นั้นมีจำนวนน้อยมาก (5.36% และ 2.17%)

จำนวนพนักงาน พบว่าเกินกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มีพนักงานอยู่ระหว่าง 51 - 200 คน (52.73%) ในขณะที่ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มีพนักงานอยู่ระหว่าง 500 ถึง >2000 คน (42.56%)

จำนวนเงินลงทุน เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนพบว่าประมาณสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มีเงินลงทุนน้อยกว่า 100 ล้านบาท (70.37%) ในขณะที่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มีเงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาท (59.09%)

มูลค่ายอดขายในปี 2545 พบว่าเกินกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มียอดขายน้อยกว่า 400 ล้านบาท (64.0%) ในขณะที่ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 มียอดขายมากกว่า 1200 ล้านบาท (46.34%)

ประเภทอุตสาหกรรม ประมาณสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน OEM (80.85% และ 70.91%) รองลงมาได้แก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน REM (17.02% และ 27.27%) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการอื่นนั้นมีจำนวนน้อย (19.15% และ 12.73%)

บริษัทผู้ลงทุน พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 เป็นบริษัทคนไทย (66.07%) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 และโดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทต่างชาติหรือบริษัทที่ร่วมทุนกับต่างชาติ (73.33%)

4.6 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.13 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

ระดับช่วงคะแนน	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด	(n)	Mean	S.D.
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม								
การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม								
บริษัทตระหนักดีถึงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	0	6.54	29.91	40.19	23.36	107	3.80	0.87
ความมุ่งมั่นของบริษัท								
กลยุทธ์ในเชิงรุก (ดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อม)	4.76	25.71	41.90	20.00	7.62	105	3.00	0.98
กลยุทธ์ในเชิงรับ (ดำเนินงานเพียงแค่เลี่ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น)	15.24	13.33	40.95	22.86	7.62	105	2.94	1.13
กระบวนการผลิต								
บริษัทมีการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	1.87	14.95	26.17	42.06	14.95	107	3.53	0.98
บริษัทได้นำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในการกระบวนการผลิต	7.48	24.30	31.78	27.10	9.35	107	3.07	1.09
การออกแบบผลิตภัณฑ์								
การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์	3.81	25.71	25.71	32.38	12.38	107	3.24	1.09
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม								
พิจารณาว่าการลงทุนเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ	2.80	19.63	39.25	29.91	8.41	107	3.21	0.95
บริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	4.67	15.89	35.51	35.51	8.41	107	3.27	0.99
การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ								
บริษัทผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ	1.90	23.81	30.48	32.38	11.43	105	3.28	1.01
การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน								
การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน	2.80	14.02	21.50	41.12	20.56	107	3.63	1.05
พนักงานของบริษัทมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม	2.83	20.75	34.91	30.19	11.32	106	3.26	1.01
กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม								
มีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	0.94	13.21	29.25	36.79	19.81	106	3.61	0.98
กิจกรรมที่จัดทำโดยความสมัครใจ	5.61	35.51	29.91	20.56	8.41	107	2.91	1.06

จากตารางที่ 4.13 มีปัจจัย 8 ประการที่จะสามารถใช้พิจารณากลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในระดับค่อนข้างมาก (40.19%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในระดับปานกลาง (29.19%) และกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งมีความตระหนักในระดับมากที่สุด (23.36%) สำหรับเรื่องการตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และค่า S.D. เท่ากับ 0.87

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก

ความมุ่งมั่นของบริษัท

เมื่อถูกถามว่าบริษัทมีกลยุทธ์ในเชิงรุกเพียงใด กล่าวคือ บริษัทดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อมเพียงใด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (41.90%) และกลุ่มตัวอย่างอีกบางส่วนกล่าวว่าบริษัทปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย (25.71%) สำหรับเรื่องความมุ่งมั่นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และค่า S.D. เท่ากับ 0.98

และเมื่อถูกถามต่อไปอีกว่าบริษัทมีกลยุทธ์ในเชิงรับเพียงใด กล่าวคือ บริษัทดำเนินงานเพียงแค่เลี้ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น ผลที่ได้ก็สอดคล้องกันกับข้อคำถามในข้อก่อนหน้านี้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (40.95%) และกลุ่มตัวอย่างอีกบางส่วนกล่าวว่าบริษัทปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (22.86%) โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และค่า S.D. เท่ากับ 1.13 จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความมุ่งมั่นในระดับปานกลางถึงเชิงรับ

กระบวนการผลิต

สำหรับการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าตนปฏิบัติเรื่องนี้ค่อนข้างมาก (42.06%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่าตนปฏิบัติค่อนข้างน้อยถึงปานกลาง (41.12%) สำหรับการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และค่า S.D. เท่ากับ 0.98

ส่วนเรื่องการนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งกล่าวว่าตนได้นำมาใช้ในระดับค่อนข้างน้อยถึงปานกลาง (56.08%) อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่าตนนำมาใช้ในระดับค่อนข้างมาก (27.10%) การนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และค่า S.D. เท่ากับ 1.09

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปรับปรุงระบบการผลิตและนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในระดับปานกลาง

การออกแบบผลิตภัณฑ์

กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งกล่าวว่าตนได้นำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์ในระดับค่อนข้างน้อยถึงปานกลาง (51.42%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่าตนได้ใช้ในระดับค่อนข้างมาก(32.38%) การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และค่า S.D. เท่ากับ 1.09

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างได้นำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง

การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พิจารณาว่าการลงทุนทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง (39.25%) และค่อนข้างมาก(29.91%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนพิจารณาว่ามีความสำคัญค่อนข้างน้อย (19.63%) การพิจารณาว่าการลงทุนทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และค่า S.D. เท่ากับ 0.95

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (35.51%) และค่อนข้างมาก (35.51%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่าบริษัทสนับสนุนค่อนข้างน้อย(15.89%) การสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และค่า S.D. เท่ากับ 0.99

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างการลงทุนทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก และมีการสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก

การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทมีการผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจค่อนข้างน้อยถึงปานกลาง (54.29%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่าตนมีการผสมผสานในระดับค่อนข้างมาก (32.28%) การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และค่า S.D. เท่ากับ 1.01

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจในระดับปานกลาง

การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (41.12%) และปานกลาง (21.50%) การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงานของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และค่า S.D. เท่ากับ 1.05

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทให้พนักงานมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง (34.91%) และค่อนข้างมาก (30.19%) การมีส่วนร่วมของพนักงานในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และค่า S.D. เท่ากับ 1.01

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมค่อนข้างมากแต่การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัท มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับค่อนข้างมากและมากที่สุด (56.6%) และกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่ง กล่าวว่าบริษัทมีมาตรการอยู่ในระดับปานกลาง (29.25%) การมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และค่า S.D. เท่ากับ 0.98

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าบริษัทมีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่จัดทำโดยสมัครใจอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย (35.51%) และปานกลาง (29.91%) การมีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่จัดทำโดยสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และค่า S.D. เท่ากับ 1.06

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับค่อนข้างมากและมากที่สุด แต่ยังมีกิจกรรมที่จัดทำโดยสมัครใจค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 4.14 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรอง ISO 14001 (n=57)

ระดับช่วงคะแนน	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด	Mean	S.D.
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม							
การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม							
บริษัทตระหนักดีถึงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน		10.53	35.09	40.35	14.04	3.58	0.865
ความมุ่งมั่นของบริษัท							
กลยุทธ์ในเชิงรุก (ดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อม)	5.26	33.33	43.86	12.28	5.26	2.79	0.921
กลยุทธ์ในเชิงรับ (ดำเนินงานเพียงแค่เลี่ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น)	8.77	8.77	43.86	28.07	10.53	3.23	1.053
กระบวนการผลิต							
บริษัทมีการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	0	19.30	22.81	43.86	14.04	3.53	0.966
บริษัทได้นำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในกระบวนการผลิต	8.77	22.81	35.09	24.56	8.77	3.02	1.094
การออกแบบผลิตภัณฑ์							
การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์	5.36	35.71	17.86	26.79	14.29	3.09	1.195
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม							
พิจารณาว่าการลงทุนเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ	5.26	29.82	36.84	21.05	7.02	2.95	1.007
บริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	5.26	24.56	45.61	17.54	7.02	2.96	0.963
การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ							
บริษัทผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ	3.51	28.07	31.58	29.82	7.02	3.09	1.005
การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน							
การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน	5.26	19.30	31.58	31.58	12.28	3.26	1.078
พนักงานของบริษัทมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม	5.36	21.43	41.07	23.21	8.93	3.09	1.014
กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม							
มีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	1.79	17.86	32.14	35.71	12.50	3.39	0.985
กิจกรรมที่จัดทำด้วยความสมัครใจ	8.77	42.11	26.32	17.54	5.21	2.68	1.038

ตารางที่ 4.15 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรอง ISO 14001 (n=44)

ระดับช่วงคะแนน	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด	Mean	S.D.
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม							
การตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม							
บริษัทตระหนักดีถึงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน		2.17	21.74	41.30	34.78	4.09	0.812
ความมุ่งมั่นของบริษัท							
กลยุทธ์ในเชิงรุก (ดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อม)	4.55	15.91	36.36	31.82	11.36	3.30	1.025
กลยุทธ์ในเชิงรับ (ดำเนินงานเพียงแค่เลี้ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น)	25.00	18.18	38.64	13.64	4.55	2.55	1.150
กระบวนการผลิต							
บริษัทมีการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	4.35	8.70	30.43	41.30	15.22	3.54	1.005
บริษัทได้นำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในกระบวนการผลิต	6.52	21.74	28.26	32.61	10.87	3.20	1.108
การออกแบบผลิตภัณฑ์							
การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์	2.22	15.56	31.11	40.00	11.11	3.42	0.965
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม							
พิจารณาว่าการลงทุนเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ	0	6.52	41.30	41.30	10.87	3.57	0.779
บริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	4.35	4.35	21.74	58.70	10.87	3.67	0.896
การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ							
บริษัทผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ	0	13.64	29.55	38.64	18.18	3.61	0.945
การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน							
การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน	0	4.35	8.70	54.35	32.61	4.15	0.759
พนักงานของบริษัทมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม	0	17.39	28.26	39.13	15.22	3.52	0.960
กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม							
มีมาตรการป้องกันกาเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	0	6.52	26.09	36.96	30.43	3.91	0.915
กิจกรรมที่จัดทำด้วยความสมัครใจ	0	26.09	36.96	23.91	13.04	3.24	0.993

จากตารางที่ 4.14 และ 4.15 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001 มีกลยุทธ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO14001 ในทุกๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมที่บริษัทกล่าวว่าจะตนปฏิบัติมากที่สุดจะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่อง การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (34.78% และ14.04%) การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน (32.61% และ12.28%) และการมีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (30.43% และ12.50%)



4.7 การรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกำหนดท้องถิ่น

ตารางที่ 4.16 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกำหนดท้องถิ่น

ระดับช่วงคะแนน	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(n)	Mean	S.D.
การรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกำหนดท้องถิ่น								
ความเข้มงวดของกฎระเบียบ								
แนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้น	0	0.93	11.11	46.30	41.67	108	4.29	0.70
ในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้น	0	4.63	27.78	37.96	29.63	108	3.93	0.87
ความสนับสนุนของกฎระเบียบ								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้น	0	7.55	31.13	35.85	25.47	106	3.79	0.91
ภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามและค่าปรับ								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น	3.70	15.74	23.15	40.74	16.67	108	3.51	1.06
ค่าปรับเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นต้นทุนที่สูงมาก	6.54	14.02	27.10	35.51	16.82	107	3.42	1.12
การติดตามความเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ								
บริษัทของท่านติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของไทยด้านสิ่งแวดล้อม	5.56	10.19	20.37	34.26	29.63	108	3.72	1.16
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความแน่นอนมักจะมีการเปลี่ยนแปลง	3.70	27.78	41.67	20.37	6.48	108	2.98	0.95
ผลกระทบต่อองค์กร								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อองค์กรของท่าน	12.96	16.67	30.56	30.56	9.26	108	3.06	1.17
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของไทยเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน	19.44	29.63	29.63	12.04	9.26	108	2.62	1.20

จากตารางที่ 4.16 มีปัจจัย 5 ประการที่จะสามารถใช้พิจารณาการรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกฎหมายท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความเข้มงวดของกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า แนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้น (46.30%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (41.67%) สำหรับเรื่องแนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และค่า S.D. เท่ากับ 0.7

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้น(37.96%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (29.63%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เห็นด้วยปานกลาง (27.78%) สำหรับเรื่องในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และค่า S.D. เท่ากับ 0.87

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคตจะเข้มงวดมากขึ้นมากกว่าในปัจจุบัน และกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันก็มีความเข้มงวดมากขึ้นด้วย

ความสนับสนุนของกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้น(35.85.%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (31.13%)สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และค่า S.D. เท่ากับ 0.91

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วยว่ากฎระเบียบสิ่งแวดล้อมจะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้น

ภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามและค่าปรับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น(40.74%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (23.15%)สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และค่า S.D. เท่ากับ 1.06

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่าค่าปรับเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นต้นทุนที่สูงมาก (35.51%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (27.10%)สำหรับ

เรื่องค่าปรับเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นต้นทุนที่สูงมากของกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และค่า S.D. เท่ากับ 1.12

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วยว่า กฎระเบียบสิ่งแวดล้อม ทำให้บริษัทต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นและค่าปรับเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นต้นทุนที่สูง

การติดตามความเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า บริษัทติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของไทยด้านสิ่งแวดล้อม(34.26%) รองลงมากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (29.63%) สำหรับเรื่อง บริษัทติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของไทยด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และค่า S.D. เท่ากับ 1.16

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความแน่นอนมักจะมีการเปลี่ยนแปลง(41.67%) รองลงมากลุ่มตัวไม่ค่อยเห็นด้วย (27.78%) สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีความแน่นอนมักจะมีการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และค่า S.D. เท่ากับ 0.95

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของไทยเป็นอย่างดี และคิดว่ากฎระเบียบของไทยไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง

ผลกระทบต่อองค์กร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อองค์กร(30.56%) ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง (30.56%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่ค่อยเห็นด้วย(16.67%)สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อองค์กรของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และค่า S.D. เท่ากับ 1.17

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่เห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของไทยเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน(29.63%) ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง (29.63%)สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของไทยเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และค่า S.D. เท่ากับ 1.20

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมผลกระทบต่อองค์กรของตนในระดับปานกลางและเรื่องของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของไทยไม่ค่อยเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

4.8 การรับรู้ถึงแรงกดดันจากจากกฎระเบียบระดับสากล

ตารางที่ 4.17 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากล

ระดับช่วงคะแนน	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(n)	Mean	S.D.
การรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากล								
ความเข้มงวดของกฎระเบียบ								
แนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้น	0	0	11.43	28.57	60.00	70	4.49	0.70
ในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้น	0	0	18.57	37.14	44.29	70	4.26	0.76
ความสนับสนุนของกฎระเบียบ								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้น	11.59	36.23	31.88	18.84	1.45	69	4.06	1.01
เรื่องของกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมเป็นข้อกีดกันทางการค้า	1.43	7.14	30.00	30.00	31.43	70	3.83	1.01
ภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามและค่าปรับ								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น	2.86	11.43	28.57	37.14	20.00	70	3.60	1.03
ค่าปรับอันเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานถือเป็นต้นทุนที่สูง	5.71	10.00	27.14	34.29	22.86	70	3.59	1.12
การติดตามความเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ								
บริษัทติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม	4.29	15.71	35.71	30.00	14.29	70	3.34	1.05
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความแน่นอนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	7.14	24.29	37.14	21.43	10.00	70	3.03	1.08
ผลกระทบต่อองค์กร								
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมต่างประเทศมีผลกระทบต่อองค์กรของท่าน	5.71	15.71	20.00	37.14	21.43	70	3.53	1.16
กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน	10.00	18.57	30.00	27.14	14.29	70	3.17	1.19

จากตารางที่ 4.17 มีปัจจัย 5 ประการที่จะสามารถใช้พิจารณาการรับรู้ถึงแรงกดดันจากจากกฎระเบียบระดับสากลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความเข้มงวดของกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า แนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้น (60.00%) รองลงมากรณผู้ตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (28.57%) สำหรับเรื่องแนวโน้มในอนาคตของกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมจะเข้มงวดมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และค่า S.D. เท่ากับ 0.7

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้น(4.29%)รองลงมากรณผู้ตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (37.14%) สำหรับเรื่องในปัจจุบันกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และค่า S.D. เท่ากับ 0.76

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสากลในอนาคตจะเข้มงวดมากขึ้นมากกว่าในปัจจุบันและกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันก็มีความเข้มงวดมากขึ้นด้วย

ความสนับสนุนของกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่เห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้น(36.23%) รองลงมากรณผู้ตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (31.88%) สำหรับเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และค่า S.D. เท่ากับ 1.01

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเรื่องของกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมเป็นข้อกีดกันทางการค้า(31.43%) และรองลงมากรณผู้ตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (30.00%) ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับกับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง (30.00%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าการระเบียบสิ่งแวดล้อมเป็นข้อกีดกันทางการค้าของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และค่า S.D. เท่ากับ 1.01

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างไม่เห็นด้วยว่าการระเบียบสิ่งแวดล้อมจะออกมาในเชิงสนับสนุนมากขึ้นและคิดว่าเรื่องของกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมเป็นข้อกีดกันทางการค้า

ภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามและค่าปรับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ภาระเบียดด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น (37.14%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (28.57%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าภาระเบียดด้านสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และค่า S.D. เท่ากับ 1.03

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่าค่าปรับอันเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานถือเป็นต้นทุนที่สูง (34.29%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (27.14%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าค่าปรับอันเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานถือเป็นต้นทุนที่สูงของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และค่า S.D. เท่ากับ 1.12

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วยว่า ภาระเบียดสิ่งแวดล้อมทำให้บริษัทต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นและค่าปรับเนื่องจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นต้นทุนที่สูง

การติดตามความเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่า บริษัทติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม (35.71%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (30%) สำหรับเรื่องการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบของต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และค่า S.D. เท่ากับ 1.05

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความแน่นอน และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (37.14%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างไม่เห็นด้วย (24.29%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ค่อนข้างเห็นด้วย (21.43%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความแน่นอน และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และค่า S.D. เท่ากับ 1.08

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมสากลพอสมควรแต่ไม่มากเท่ากฎระเบียบไทย และคิดว่ากฎระเบียบระดับสากลไม่มีความแน่นอนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ผลกระทบต่อองค์กร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมต่างประเทศมีผลกระทบต่อองค์กร(37.14%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (21.43%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เห็นด้วยปานกลางและไม่ค่อยเห็นด้วย (20% และ 15.71%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมต่างประเทศมีผลกระทบต่อองค์กรของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และค่า S.D. เท่ากับ 1.16

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่า กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน (30.00%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (14.29%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และค่า S.D. เท่ากับ 1.19

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบต่อกฎระเบียบในระดับสากลพอสมควรเพราะกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่ากฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อองค์กรและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

4.9 การมองเห็นโอกาสและอุปสรรคทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจากเรื่องของสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.18 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมองเห็นโอกาสทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจากเรื่องของสิ่งแวดล้อม (n=105)

เรื่องของสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	4.76
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	13	12.38
เห็นด้วยปานกลาง	28	26.67
ค่อนข้างเห็นด้วย	33	31.43
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	26	24.76
Mean		3.59
S.D.		1.13

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พิจารณาว่าเรื่องของสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (24.76%) ค่อนข้างเห็นด้วย (31.43%)

สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าเรื่องของสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และค่า S.D. เท่ากับ 1.13

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม โอกาสทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจากเรื่อง
ของสิ่งแวดล้อม (n=102)

โอกาสในการดำเนินธุรกิจ	ความถี่	ร้อยละ
ลูกค้าต้องการให้บริษัทมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีได้รับ ISO14001	26	25.49
สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่บริษัท	14	13.73
บริษัทมีโอกาสขยายตลาดไปยังประเทศที่กีดกันเรื่องสิ่งแวดล้อม	13	12.75
ชุมชนรอบโรงงานมีความพอใจทำให้ไม่มีปัญหาในการดำเนินธุรกิจ	5	4.90
สามารถนำเรื่องของสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายและคู่แข่งต่างแข่งขันกันด้วยเรื่องสิ่งแวดล้อม	5	4.90
บริษัทสามารถเสนอสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งคู่แข่งยังไม่ได้นำเสนอ	4	3.92
ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4	3.92
ผู้บริหารให้ความสำคัญถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	3	2.94
ช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจทำให้การเจรจาต่อรองประสบความสำเร็จ	3	2.94
ปัจจุบันหลายฝ่ายตื่นตัวเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	2	1.96
ลดค่าใช้จ่ายและต้นทุนในระยะยาว	2	1.96
ทำให้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น	2	1.96
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆพอใจ และอยากร่วมงานด้วย	2	1.96
อื่นๆ	7	6.86

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่สามารถระบุถึงโอกาสทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจากเรื่องของสิ่งแวดล้อมอย่างเฉพาะเจาะจงได้ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างสามารถบอกโอกาสทางธุรกิจโดยภาพรวม ได้แก่ ลูกค้าต้องการให้บริษัทมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีได้รับ ISO14001 (25.49%) การสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่บริษัท (13.73%) บริษัทมีโอกาสขยายตลาดไปยังประเทศที่กีดกันเรื่องสิ่งแวดล้อม (12.75%) ชุมชนรอบโรงงานมีความพอใจทำให้ไม่มีปัญหาในการดำเนินธุรกิจ (4.90%) บริษัทสามารถนำเรื่องของสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายและคู่แข่งต่างแข่งขันกันด้วยเรื่องสิ่งแวดล้อม (4.90%) บริษัทสามารถเสนอสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งคู่แข่งยังไม่ได้นำเสนอ (3.92%) ฯลฯ

ตารางที่ 4.20 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการพิจารณาว่าเรื่อง
ของสิ่งแวดล้อมเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ (n=105)

เรื่องของสิ่งแวดล้อมเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	20.00
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	20	19.05
เห็นด้วยปานกลาง	33	31.43
ค่อนข้างเห็นด้วย	25	23.81
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6	5.71
Mean		2.76
S.D.		1.19

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่พิจารณาว่าเรื่องของสิ่งแวดล้อมจะ
ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเรื่องของสิ่งแวดล้อม
เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ (20.00%) และค่อนข้างไม่เห็นด้วย (19.05%) และมีกลุ่มตัวอย่าง
บางส่วนที่เห็นด้วยปานกลาง (31.43%)

สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าเรื่องของสิ่งแวดล้อมเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม
ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และค่า S.D. เท่ากับ 1.19

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อุปสรรคทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจาก เรื่องของสิ่งแวดล้อม (n=102)

อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมต้องใช้งบประมาณสูง	17	16.67
ต้องเปลี่ยนวัตถุดิบทำให้ต้นทุนสูงขึ้น/ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น	13	12.75
บริษัทเป็นซัพพลายเออร์จึงถูกบังคับให้จัดทำมาตรฐานจัดการสิ่งแวดล้อม	6	5.88
ต้องเสียเวลาติดต่อราชการหลายหน่วยงาน	6	5.88
กฎหมายสิ่งแวดล้อมบางตัวมีความซับซ้อนและยากแก่การปฏิบัติ	5	4.90
บริษัทยังไม่มีผู้รับผิดชอบเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยตรง/ต้องใช้พนักงานเพิ่มขึ้น	4	3.92
ถ้าจัดการไม่ดีชุมชนร้องเรียนทำให้มีผลต่อการดำเนินงาน	3	2.94
มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ลูกค้าต้องการสูงเกินไป	2	1.96
อยู่นอกนิคมอุตสาหกรรมจึงจัดการสิ่งแวดล้อม	2	1.96
ถูกผลักดันให้พัฒนาสินค้าเพราะการห้ามให้สารเคมีบางประเภท	2	1.96
อื่นๆ	5	4.90
ไม่เป็นอุปสรรค	11	10.78

จากตารางที่ 4.21 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่า อุปสรรคทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจากเรื่องของ สิ่งแวดล้อมที่สำคัญๆ ได้แก่การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมต้องใช้งบประมาณสูง (16.67%) ต้องเปลี่ยนวัตถุดิบทำให้ต้นทุนสูงขึ้น/ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น (12.75%) บริษัทเป็นซัพพลายเออร์ จึงถูกบังคับให้จัดทำมาตรฐานจัดการสิ่งแวดล้อม (5.88%) ต้องเสียเวลาติดต่อราชการหลาย หน่วยงาน (5.88%) กฎหมายสิ่งแวดล้อมบางตัวมีความซับซ้อนและยากแก่การปฏิบัติ (4.90%)

4.10 การมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.22 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=106)

ระดับช่วงคะแนน	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	Mean	S.D.
การมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาด							
ผู้บริโภคในปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	0	6.60	22.64	49.06	21.70	3.86	0.83
ตลาดผู้บริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง	0	10.38	28.30	41.51	19.81	3.71	0.90
มีกระแสการต่อต้านจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	4.76	20.00	26.67	37.14	11.43	3.30	1.07
ผู้บริโภคในปัจจุบันมีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเติมเพื่อซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	7.55	16.98	33.02	33.02	9.43	3.20	1.07

จากตารางที่ 4.22 มีปัจจัย 4 ประการที่จะสามารถใช้พิจารณาการมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การให้ความสำคัญกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ผู้บริโภคในปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (49.06%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (22.64%) และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (21.70%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าผู้บริโภคในปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และค่า S.D. เท่ากับ 0.83

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักเป็นอย่างดีว่าผู้บริโภคในปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

การเติบโตของตลาดผู้บริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ตลาดผู้บริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง (41.51%) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง (28.30%) และมีผู้เห็นด้วยอย่างยิ่ง (19.81%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าตลาดผู้บริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และค่า S.D. เท่ากับ 0.90

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักเป็นอย่างดีว่าตลาดผู้บริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กระแสการต่อต้านจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า มีกระแสการต่อต้านจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม (37.14%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เห็นด้วยปานกลาง (26.67%) และค่อนข้างไม่เห็นด้วย (20.00%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่ามีกระแสการต่อต้านจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และค่า S.D. เท่ากับ 1.07

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างตระหนักว่ามีกระแสการต่อต้านจากผู้บริโภคต่อสินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมแต่อาจไม่มากนัก

ความยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเติมเพื่อซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วย ว่าผู้บริโภคในปัจจุบันมีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเติมเพื่อซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (33.02%) ซึ่งมีจำนวนเท่ากับผู้ที่เห็นด้วยปานกลาง (33.02%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนค่อนข้างไม่เห็นด้วย (16.98%) และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (7.55%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าผู้บริโภคในปัจจุบันมีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเติมเพื่อซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และค่า S.D. เท่ากับ 1.07

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างตระหนักว่าผู้บริโภคในปัจจุบันมีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเติมเพื่อซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแต่อาจไม่มากนัก

4.11 การมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.23 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขัน (n=106)

ระดับช่วงคะแนน	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	Mean	S.D.
การมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขัน							
แนวโน้มการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตจะเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น	0.94	4.72	18.87	44.34	31.13	4.00	0.88
การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีทำให้บริษัทของท่านสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศ	1.89	6.60	21.70	40.57	29.25	3.89	0.97
ท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่บริษัทของท่านจะต้องนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นประเด็นในการแข่งขัน	6.60	15.09	30.19	29.25	18.87	3.39	1.15
คู่แข่งของท่านให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก	7.62	19.05	32.38	27.62	13.33	3.20	1.13
บริษัทของท่านสามารถนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายที่สำคัญในการทำตลาด	9.43	20.75	29.25	25.47	15.09	3.16	1.20

จากตารางที่ 4.23 มีปัจจัย 5 ประการที่จะสามารถใช้พิจารณาการมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขันของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวโน้มการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า แนวโน้มการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตจะเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น(44.34%) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (31.13%) มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง (18.87%) สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและค่อนข้างไม่เห็นด้วยมีอยู่น้อยมาก (5.66%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าแนวโน้มการแข่งขันใน

อุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตจะเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และค่า S.D. เท่ากับ 0.88

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคการดำเนินงานในการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตจะเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นอย่างแน่นอน

การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีส่งเสริมการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีทำให้บริษัทของตนเองสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้(40.57%) รองลงมากรุปตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง (29.25%) มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง (21.70%) สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและค่อนข้างไม่เห็นด้วยมีอยู่น้อยมาก (8.49%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีทำให้บริษัทสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และค่า S.D. เท่ากับ 0.97

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างตระหนักเป็นอย่างดีว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีช่วยส่งเสริมให้บริษัทสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้

ความจำเป็นที่จะนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นประเด็นในการแข่งขัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่า มีความจำเป็นที่บริษัทของตนเองจะต้องนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นประเด็นในการแข่งขัน(30.19%) รองลงมากรุปตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (29.25%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (6.60%) และค่อนข้างไม่เห็นด้วย (15.09%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่ามีความจำเป็นที่บริษัทของท่านจะต้องนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นประเด็นในการแข่งขันของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และค่า S.D. เท่ากับ 1.15

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยพิจารณาว่ามีความจำเป็นที่จะนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นประเด็นในการแข่งขันเท่าที่ควร

การความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมของคู่แข่ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่าคู่แข่งของท่านให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อม (32.38%) รองลงมากรุปตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย 27.62%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (7.62%) และค่อนข้างไม่เห็นด้วย (19.05%)

สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าคู่แข่งของท่านให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และค่า S.D. เท่ากับ 1.13 จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยพิจารณาว่าคู่แข่งของท่านให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากนัก

การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายที่สำคัญในการทำตลาด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลางว่าบริษัทของตนสามารถนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายที่สำคัญในการทำตลาด (29.25%) รองลงมากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเห็นด้วย (25.47%) อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (9.43%) และค่อนข้างไม่เห็นด้วย (20.75%) สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าบริษัทของตนสามารถนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายที่สำคัญในการทำตลาดของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และค่า S.D. เท่ากับ 1.20

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยพิจารณาว่าจะนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นจุดขายที่สำคัญในการทำตลาด

4.12 ความต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.24 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความ ต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขัน (n=91)

ความต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขัน	ความถี่	ร้อยละ
น้อยมาก	6	6.59
ค่อนข้างน้อย	15	16.48
ปานกลาง	39	42.86
ค่อนข้างมาก	21	23.08
มากที่สุด	10	10.99
Mean		3.15
S.D.		1.04

จากตารางที่ 4.24 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนต้องการที่จะให้องค์กรเกิดซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันอันเนื่องมาจากการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ที่ต้องการมากที่สุด (10.99%) ค่อนข้างมาก (23.08%) และปานกลาง (42.86%) อย่างไรก็ตามมีผู้ที่คิดว่าต้องการน้อยมาก(6.59%) และค่อนข้างน้อย (16.48%)

สำหรับเรื่องความคิดเห็นว่าต้องการที่จะให้องค์กรเกิดซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันอันเนื่องมาจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และค่า S.D.เท่ากับ 1.04

4.13 การรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท

ตารางที่ 4.25 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท

ระดับช่วงคะแนน	มีอิทธิพลน้อยที่สุด	มีอิทธิพลค่อนข้างน้อย	มีอิทธิพลปานกลาง	มีอิทธิพลค่อนข้างมาก	มีอิทธิพลมากที่สุด	Top2 Box	(n)	Mean	S.D.
การรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท									
ลูกค้า	0.95	7.62	15.24	30.48	45.71	76.19	105	4.12	1
บริษัทแม่ในต่างประเทศ	5.26	7.02	21.05	40.35	26.32	66.67	57	3.75	1.09
หน่วยงานรัฐบาลต่างประเทศ	6.10	10.98	18.29	41.46	23.17	64.63	82	3.65	1.14
หน่วยงานรัฐบาลไทย	1.00	12.00	27.00	32.00	28.00	60.00	100	3.74	1.03
ชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่	6.67	10.48	27.62	32.38	22.86	55.24	105	3.54	1.15
บริษัทคู่แข่ง	7.92	13.86	24.75	34.65	18.81	53.46	101	3.43	1.18
ผู้บริหารรายสุดท้าย	11.46	23.96	26.04	27.08	11.46	38.54	96	3.03	1.2
สื่อ	16.16	14.14	34.34	27.27	8.08	35.35	99	2.97	1.18
สมาคมการค้า / สภาอุตสาหกรรมที่บริษัทสังกัด	8.00	15.00	42.00	27.00	8.00	35.00	100	3.12	1.03
ผู้ถือหุ้น	6.19	15.46	47.42	22.68	8.25	30.93	97	3.11	0.98
พนักงานลูกจ้าง	9.71	8.74	51.46	21.36	8.77	30.13	103	3.78	7.06
บริษัทประกัน	18.52	35.80	17.28	20.99	7.41	28.40	81	2.63	1.22
องค์กรอิสระ เช่น กรีนพีซ	21.84	21.84	28.74	24.14	3.45	27.59	87	2.66	1.17
ซัพพลายเออร์	25.00	29.17	25.00	12.5	8.33	20.83	96	2.50	1.23
เจ้าหน้าที่	25.58	33.72	22.09	11.63	6.98	18.61	86	2.41	1.19

จากตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาจากคะแนน Top 2 Box ซึ่งหมายถึงผู้ที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า มีอิทธิพลค่อนข้างมากและมากที่สุดกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมของบริษัท ปรากฏว่า ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทที่มีความอิทธิพลมากที่สุดห้าอันดับแรก ได้แก่ ลูกค้า บริษัทแม่ในต่างประเทศ หน่วยงานรัฐบาลต่างประเทศ หน่วยงานรัฐบาลไทย ชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง (76.19%-55.24%)

ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทที่มีอิทธิพลปานกลาง ได้แก่ บริษัทคู่แข่ง พนักงานลูกจ้าง ผู้ถือหุ้นสมาคมการค้า / สภาอุตสาหกรรมที่บริษัทสังกัด สื่อ โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง (53.46%-53.46%)

ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทที่มีอิทธิพลค่อนข้างน้อย ได้แก่ ผู้บริหารรายสุดท้าย เจ้าหน้าที่ บริษัทประกัน ซัพพลายเออร์ องค์กรอิสระ เช่น กรีนพีซ โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง (38.54%-18.61%)

4.14 ความแตกต่างระหว่างบริษัทที่บริษัทแม่มีอิทธิพลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมมากและน้อย

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอิทธิพลจากบริษัทแม่น้อยและกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอิทธิพลจากบริษัทมากในการจัดการสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม	บริษัทแม่มีอิทธิพลน้อย		บริษัทแม่มีอิทธิพลมาก	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
นโยบายและเป้าหมายสิ่งแวดล้อม				
มีการเขียนนโยบายสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษร	9	47.37	32	84.21
มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	9	47.37	28	73.68
แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม				
มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อป้องกันมลพิษ	8	42.11	28	73.68
มีแผนงานอย่างเป็นทางการเพื่อลดปริมาณขยะ	8	42.11	27	71.05
มีการวางแผนอย่างชัดเจนเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้	8	42.11	28	73.68
ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อม				
มีผู้จัดการที่รับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ	9	47.37	29	76.32
ผู้บริหารประชุมเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ	7	36.84	29	76.32
การมีส่วนร่วมของพนักงาน				
รับฟังความคิดเห็นจากพนักงานเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน	11	57.89	33	86.84
อบรมพนักงานเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน	11	57.89	31	81.58
การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม				
มีการจัดทำตรวจสอบภายในทางด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ	8	42.11	29	76.32
มีการจัดทำตรวจสอบจากบุคคลภายนอกทางด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ	9	47.37	31	81.58
การจัดทำรายงานและเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม				
บริษัทติดตามดัชนีด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ	7	36.84	23	60.53
มีการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม	6	31.58	23	60.53
มีการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม	1	5.26	21	55.26
ตีตประกาศข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่พนักงานทุกคนได้เห็น	7	36.84	18	47.37
เตรียมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	2	10.53	10	26.32
เทคโนโลยีสะอาดและการวิจัยและพัฒนา				
มีการนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้	5	26.32	9	23.68
มีการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์	4	21.05	7	18.42
มีการวิจัยและพัฒนา	2	10.53	2	5.26
กิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม				
จัดทำกิจกรรม 5R	10	52.63	26	68.42
อื่นๆ	2	10.53		0.00
	(n=19)		(n=38)	

จากตารางที่ 4.26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริษัทแม่มีอิทธิพลมากมีการปฏิบัติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริษัทแม่มีอิทธิพลน้อยเกือบทุกเรื่อง สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติมากที่สุดได้แก่เรื่อง มีการเขียนนโยบายสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษร (84.21% และ 47.37%) รับฟังความคิดเห็นจากพนักงานเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน (86.84% และ 57.89%) อบรมพนักงานเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน (81.58% และ 57.89%) มีการจัดทำการตรวจจากบุคคลภายนอกทางด้านสิ่งแวดล้อมเสมอ (81.58% และ 47.37%)

อย่างไรก็ตามในเรื่องเทคโนโลยีสะอาดและการวิจัยและพัฒนาไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เช่น การนำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ (26.32% และ 23.68%) มีการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (21.05% และ 18.42%) และมีการวิจัยและพัฒนา (10.53% และ 5.26%)

ตารางที่ 4.27 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่าบริษัทแม่มีอิทธิพลน้อยต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=19)

ระดับช่วงคะแนน	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด	Mean	S.D.
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม							
การตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม							
บริษัทตระหนักดีถึงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน		31.58	42.11	15.79	10.53	3.05	0.970
ความมุ่งมั่นของบริษัท							
กลยุทธ์ในเชิงรุก (ดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อม)		26.32	47.37	21.05	5.26	3.05	0.848
กลยุทธ์ในเชิงรับ (ดำเนินงานเพียงแค่เลี้ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น)		15.79	47.37	26.32	10.53	3.32	0.885
กระบวนการผลิต							
บริษัทมีการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม		15.79	31.58	42.11	10.53	3.47	0.905
บริษัทได้นำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในการกระบวนการผลิต	10.53	42.11	21.05	21.05	5.26	2.68	1.108
การออกแบบผลิตภัณฑ์							
การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์	10.53	31.58	31.58	10.53	15.79	2.89	1.243
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม							
พิจารณาว่าการลงทุนเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ	5.26	42.11	42.11		10.53	2.68	1.003
บริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม		26.32	47.37	21.05	5.26	3.05	0.848
การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ							
บริษัทผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ	5.26	42.11	26.32	26.32		2.74	0.933
การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน							
การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน	5.26	21.05	26.32	36.84	10.53	3.26	1.098
พนักงานของบริษัทมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม	5.26	47.37	31.58	10.53	5.26	2.63	0.955
กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม							
มีมาตรการป้องกันกาเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม		26.32	47.37	26.32		3.00	0.745
กิจกรรมที่จัดทำโดยความสมัครใจ	10.53	57.89	21.05	10.53		2.32	0.820

ตารางที่ 4.28 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่าบริษัทแม่มีอิทธิพลมากต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (n=37)

ระดับช่วงคะแนน	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด	Mean	S.D.
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม							
การตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม							
บริษัทตระหนักดีถึงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน			10.81	51.35	37.84	4.27	0.65
ความมุ่งมั่นของบริษัท							
กลยุทธ์ในเชิงรุก (ดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านสิ่งแวดล้อม)	8.11	21.62	27.03	24.32	18.92	3.24	1.23
กลยุทธ์ในเชิงรับ (ดำเนินงานเพียงแค่เลี้ยงค่าปรับและการฟ้องร้องเท่านั้น)	36.11	16.67	22.22	19.44	5.56	2.42	1.32
กระบวนการผลิต							
บริษัทมีการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	5.41	10.81	21.62	45.95	16.22	3.57	1.07
บริษัทได้นำเอาเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในการกระบวนการผลิต	5.41	24.32	29.73	29.73	10.81	3.16	1.09
การออกแบบผลิตภัณฑ์							
การนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์		8.11	29.73	43.24	18.92	3.73	0.87
การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม							
พิจารณาว่าการลงทุนเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ		13.51	32.43	40.54	13.51	3.54	0.90
บริษัทสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	5.41	5.41	24.32	48.65	16.22	3.65	1.01
การผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ							
บริษัทผสมผสานเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ		17.14	22.86	40.00	20.00	3.63	1.00
การฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน							
การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน		2.70	13.51	51.35	32.43	4.14	0.75
พนักงานของบริษัทมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม		16.22	27.03	37.84	18.92	3.59	0.98
กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม							
มีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม		5.56	13.89	47.22	33.33	4.08	0.84
กิจกรรมที่จัดทำโดยความสมัครใจ	2.70	21.62	40.54	24.32	10.81	3.19	1.00

จากตารางที่ 4.27 และ 4.28 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่าบริษัทแม่มีอิทธิพลมาก มีกลยุทธ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่าบริษัทแม่มีอิทธิพลน้อยในเกือบเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมที่บริษัทกล่าวว่าตนปฏิบัติมากที่สุดจะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่อง การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (37.84% และ 10.53%) การสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับพนักงาน (32.43% และ 10.53%) และการมีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (33.33% และ 0%)

4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม กับปัจจัยทางด้านกฎหมาย ปัจจัยทางด้านตลาด ปัจจัยทางด้านองค์กร และปัจจัยทางด้านแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท

		กลยุทธ์ การจัด การสิ่ง แวดล้อม	กฎ ระเบียบ ของไทย	กฎ ระเบียบ สากล	โอกาส ทางการ ตลาด	ความ จำเป็น ในการ แข่งขัน	ขนาด ของ บริษัท	ความ ต้องกา รได้ เปรียบ เทียบ ทางการ แข่งขัน	แรงกด ดันจาก ผู้มีส่วน ได้เสีย กับ บริษัท
กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม	Pearson Correlation	1							
	Sig. (2-tailed)	.							
	N	98							
กฎระเบียบไทย	Pearson Correlation	.500(**)	1						
	Sig. (2-tailed)	.000	.						
	N	95	105						
กฎระเบียบสากล	Pearson Correlation	.301(*)	.440(**)	1					
	Sig. (2-tailed)	.015	.000	.					
	N	65	66	67					
โอกาสทางการตลาด	Pearson Correlation	.461(**)	.440(**)	.183	1				
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.146	.				
	N	93	99	65	102				
ความจำเป็นในการแข่งขัน	Pearson Correlation	.422(**)	.341(**)	.275(*)	.461(**)	1			
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.026	.000	.			
	N	95	102	65	101	105			
ขนาดของบริษัท	Pearson Correlation	.070	.015	.203	.013	.212(*)	1		
	Sig. (2-tailed)	.500	.883	.102	.900	.031	.		
	N	96	103	66	100	103	106		
ความต้องการได้เปรียบทางการแข่งขัน	Pearson Correlation	.365(**)	.104	.093	.389(**)	.287(**)	-.006	1	
	Sig. (2-tailed)	.001	.332	.491	.000	.006	.955	.	
	N	84	89	57	88	89	89	91	
แรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท	Pearson Correlation	.493(**)	.251	-.187	.424(**)	.404(**)	-.081	.227	1
	Sig. (2-tailed)	.001	.118	.307	.008	.009	.616	.183	.
	N	39	40	32	38	41	41	36	42

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).



4.16 การทดสอบสมมติฐาน

ในส่วนนี้จะเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งเอาไว้ในบทที่สาม จากตารางที่ 4.29 แสดงถึงการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ดังกล่าว โดยสถิติที่ใช้ทดสอบได้แก่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation Coefficient

ราวดี สุริสระพันธ์ (2542: 105) และ Zikmund (2003 : 553) อ้างว่าโดยทั่วไปแล้วระดับค่าความสัมพันธ์สามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

< 0.2	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับ "น้อยมาก"
0.2 - 0.4	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับ "น้อย"
0.4 - 0.6	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับ "ปานกลาง"
0.6 - 0.8	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับ "สูง"
0.8 >	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับ "สูงมาก"

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	ทิศทางความสัมพันธ์	Pearson Correlation Coefficient	ผลการทดสอบสมมติฐาน	ระดับความสัมพันธ์
1	การรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎหมายท้องถิ่น	+	.500(**)	ปฏิเสธ	ปานกลาง
2	การรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากล	+	.301(*)	ปฏิเสธ	น้อย
3	การมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาด	+	.461(**)	ปฏิเสธ	ปานกลาง
4	การมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขัน	+	.422(**)	ปฏิเสธ	ปานกลาง
5	ขนาดของบริษัท	+	.070	ยอมรับ	น้อยมาก
6	ความต้องการข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน	+	.365(**)	ปฏิเสธ	น้อย
7	การรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท	+	.493(**)	ปฏิเสธ	ปานกลาง

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

สมมติฐานที่ 1 : การรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกฎหมายท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกฎหมายท้องถิ่นกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.500 และค่า Sig เป็น 0.000 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 และสามารถสรุปได้ว่าการรับรู้ถึงแรงกดดันจากข้อกฎหมายท้องถิ่นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "ปานกลาง"

สมมติฐานที่ 2 : การรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากลไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากลกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.301 และค่า Sig เป็น 0.015 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 และสามารถสรุปได้ว่าการรับรู้ถึงแรงกดดันจากกฎระเบียบระดับสากลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "น้อย"

สมมติฐานที่ 3 : การมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างการมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.461 และค่า Sig เป็น 0.000 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3 และสามารถสรุปได้ว่าการมองเห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "ปานกลาง"

สมมติฐานที่ 4 : การมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขันไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างการมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขันกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.422 และค่า Sig เป็น 0.000 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 และสามารถสรุปได้ว่าการมองเห็นถึงความจำเป็นในการแข่งขันมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "ปานกลาง"

สมมติฐานที่ 5 : ขนาดของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัทกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.070 และค่า Sig เป็น 0.500 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 และสามารถสรุปได้ว่าขนาดของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ

สมมติฐานที่ 6 : ความต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.365 และค่า Sig เป็น 0.001 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 6 และสามารถสรุปได้ว่าความต้องการซื้อได้เปรียบทางการแข่งขันมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในอยู่ในระดับ "น้อย"

สมมติฐานที่ 7 : การรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท กับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.493 และค่า Sig เป็น 0.001 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 7 และสามารถสรุปได้ว่าการรับรู้ถึงแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในอยู่ในระดับ "ปานกลาง"